

Секция “Изток” – СМБ
КОЛЕДНО МАТЕМАТИЧЕСКО СЪСТЕЗАНИЕ – 12.12.2009 г.
10 клас

Времето за решаване е 120 минути.

Регламент: Всяка задача от 1 до 9 има само един верен отговор. “Друг отговор” се приема за решение само при отбелязан верен резултат. Задачите от 1 до 3 се оценяват с по 3 точки, задачите от 4 до 6 се оценяват с по 5 точки, задачите от 7 до 9 се оценяват с по 7 точки. Задача 10 се решава подробно и се оценява с 15 точки.

Организаторите Ви пожелават успех?

Име.....училище.....град.....

Зад 1. В триъгълник с основа 12 см и височина към нея 8 см е прекарана права, успоредна на основата, отстояща на разстояние 2,5 см от нея. Колко е дължината на отсечката заключена между страните на триъгълника?

- а) 7,25 см; б) 8,25 см; в) 8,125 см; г) друг отговор

Зад 2. Коя е най-голямата стойност на израза $4 - 2x - \frac{1}{3}x^2$?

- а) 7; б) -3; в) 4; г) друг отговор.

Зад 3. Даден е правоъгълен трапец с основи 17 см и 10 см и наклонено бедро 25 см. Да се намери \sin от острия ъгъл на трапеца.

- а) $\frac{24}{25}$; б) $\frac{2}{5}$; в) $\frac{7}{25}$; г) друг отговор

Зад 4. Колко е стойността на израза $\sqrt{17 - 4\sqrt{9 + 4\sqrt{5}}} = ?$

- а) $\sqrt{5} + 2$; б) $2\sqrt{5} + 1$; в) $3 - \sqrt{5}$; г) друг отговор

Зад 5. Колко е лицето на правоъгълен триъгълник с катет 6 см и височина 4,8 см към хипотенузатаму?

- а) $12,4 \text{ cm}^2$; б) 20 cm^2 ; в) 24 cm^2 ; г) друг отговор

Зад 6. Ако единия корен на уравнението $x^2 - 4x + c = 0$ е $x_1 = 2 - \sqrt{3}$, то да се определи стойността на c :

- а) $2 + \sqrt{3}$; б) 2; в) $\sqrt{3}$; г) друг отговор

Зад 7. Решенията на неравенството $\frac{2x+4}{x^2+3x+2} \leq 0$ са:

- а) $(-\infty; -1)$; б) $(-\infty; -2) \cup (-2; -1)$; в) $(-1; +\infty)$; г) $[-2; -1]$;

Зад 8. Даден е правоъгълен $\triangle ABC$, в който хипотенузата AB е 10 см и $tg\beta = \frac{3}{4}$. Колко е разстоянието между центровете на вписаната в триъгълника и описаната около триъгълника окръжност?

- а) 2; б) $2\sqrt{5}$; в) $\sqrt{5}$; г) друг отговор

Зад 9. През шестия час от денонощието Дядо Коледа погледнал часовника си. Точно три минутни деления на циферблата разделяли голямата от малката стрелка. Колко е бил часът?

- а) 5 ч и 15 мин; б) 5 ч и 30 мин; в) 5 ч и 19 мин; г) друг отговор

Зад 10. Да се реши неравенството $\frac{1}{2(x-1)} - \frac{4}{x} + \frac{15}{2(x+1)} \geq 1$.

Отговори: 1б; 2а; 3а; 4г - $\sqrt{5}-2$; 5в; 6г - 1; 7б; 8в; 9г - 5 ч и 24 мин

Отговори 10 клас:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Б	А	А	Г $\sqrt{5}-2$	В	Г 1	Б	В	Г 5 ч и 24 мин

Кратки упътвания и решения:

Зад 1. Чрез подобни триъгълници се стига до пропорцията $\frac{8-2,5}{8} = \frac{x}{12} \Rightarrow$ отсечката е с дължина 8,25 см.

Зад 2. Върхът на параболата е в точка с координати $x = -\frac{b}{2a} = -3 \Rightarrow y = 4 - 2 \cdot (-3) - \frac{1}{3} \cdot (-3)^2 = 7$ е най-голямата стойност на израза.

Зад 3. $a=17, b=10, c=25 \Rightarrow a-b=17-10=7$. Построява се височината и от питагоровата теорема $\Rightarrow h_c^2 + (a-b)^2 = c^2 \Rightarrow h_c = 24 \Rightarrow \sin \alpha = \frac{h_c}{c} = \frac{24}{25}$, където α е острия ъгъл на трапеца.

Зад 4. $\sqrt{17-4\sqrt{9+4\sqrt{5}}} = \sqrt{17-4\sqrt{(\sqrt{5})^2+2\sqrt{5}\cdot 2+2^2}} = \sqrt{17-4\sqrt{(\sqrt{5}+2)^2}} = \sqrt{17-4\cdot(\sqrt{5}+2)} = \sqrt{9-4\sqrt{5}} = \sqrt{(\sqrt{5}-2)^2} = |\sqrt{5}-2| = \sqrt{5}-2$.

Зад 5 $a=6$ см, $h_c = 4,8$ см. Образуваме система $\begin{cases} a \cdot b = c \cdot h_c \\ a^2 + b^2 = c^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6 \cdot b = c \cdot 4,8 \\ 6^2 + b^2 = c^2 \end{cases} \Rightarrow c = 10$ см
 $\Rightarrow S = \frac{4,8 \cdot 10}{2} = 24$ см².

Зад 6. От формулите на Виет $\Rightarrow x_1 + x_2 = 4$ и $x_1 \cdot x_2 = c \Rightarrow x_1 = 4 - 2 + \sqrt{3} = 2 + \sqrt{3} \Rightarrow c = (2 + \sqrt{3}) \cdot (2 - \sqrt{3}) = 1$.

Зад 7. След разлагане се получава неравенството $\frac{2(x+2)}{(x+2) \cdot (x+1)} \leq 0 \Leftrightarrow \frac{1}{x+1} \leq 0$ и $x \neq 2 \Rightarrow x \in (-\infty; -2) \cup (-2; -1)$.

Зад 8. От $\operatorname{tg} \beta = \frac{3}{4} = \frac{a}{b} \Rightarrow a = 3x, b = 4x$ и от питагоровата теорема $\Rightarrow 9x^2 + 16x^2 = 10^2 \Rightarrow x = 2$

$\Rightarrow a = 6$ и $b = 8$. От $R = \frac{c}{2} = 5$ и $r = p - c = 12 - 10 = 2$, използвайки, че разстоянието от върха А до допирната точка на хипотенузата с вписаната окръжност е $p - a = 12 - 6 = 6 \Rightarrow$ че разстоянието от допирната точка на хипотенузата с вписаната окръжност до центъра на описаната окръжност е $6 - 5 = 1 \Rightarrow d^2 = 1^2 + r^2 \Rightarrow d^2 = 5 \Rightarrow d = \sqrt{5}$.

Зад 9. В 5^{00} ч. разликата между голямата и малката стрелка е 25 минутни деления. В даденото време голямата стрелка се е намирала само на 3 деления зад малката. $\Rightarrow 22$ деления са били наваксани. За 1 мин. голямата стрелка изминава само едно деление, а малката $\frac{1}{12}$ деления. \Rightarrow

всяка минута голямата стрелка навакхва $1 - \frac{1}{12} = \frac{11}{12}$ деления. \Rightarrow за да се наваксат 22 деления, са нужни $22 : \frac{11}{12} = 24$ минути \Rightarrow в момента часовника е показвал 5 ч 24 мин.

Зад 10. Преобразуваме неравенството последователно $\frac{-2x^3 + 8x^2 - 12x + 8}{2x(x-1)(x+1)} \geq 0$ (за намиране на НОЗ

1т, за привеждане под общ знаменател и получаване на това неравенство 4 т.). След разлагане получаваме $\frac{-2(x-2)(x^2 - 2x + 2)}{2x(x-1)(x+1)} \geq 0$ (4 т.). Умножаваме по -1 $\Rightarrow \frac{(x-2)(x^2 - 2x + 2)}{x(x-1)(x+1)} \leq 0 \Rightarrow$ За

определяне, че $(x^2 - 2x + 2) > 0$ за $\forall x$ -2 т. $\Rightarrow \frac{(x-2)}{x(x-1)(x+1)} \leq 0$.

Решенията са $x \in (-1; 0) \cup (1; 2]$ (3 т.) За решаване по метода на интервалите и определяне на решението 4т.

Нели и Николай Сиракови
Ботевград